

Economie:

Globalisering

Handelsrelaties

De globalisering van de wereldeconomie heeft grote consequenties voor een exportland als Duitsland. Duitsland profiteerde van de opkomst van de BRIC-landen Brazilië, Rusland, India en China. Maar nu die landen ook economische problemen hebben, is de vraag of dat zo blijft.

Door de sterk verbeterde communicatie- en transportmiddelen kunnen producten uit één fabriek overal ter wereld worden verkocht. Dit houdt ook in dat concurrenten van Duitse bedrijven uit alle delen van de wereld kunnen komen.

Globalisering heeft ertoe geleid dat gebieden in de wereld zich zijn gaan specialiseren in bepaalde economische activiteiten (regionale specialisatie), waarmee ze op de wereldmarkt kunnen concurreren. Zo legde Zuidoost-Azië zich toe op de productie van industrieproducten waar weinig technische kennis maar veel arbeidskracht voor nodig is.

Hightech-industrie

Aangezien in West-Europa arbeid veel duurder is, zijn hier economische activiteiten belangrijker die juist veel technische kennis en hoog opgeleid personeel vereisen. Dit zijn met name *hightech*-industrieproducten en hoogwaardige (financiële) diensten. Maar ook dit globaliseringmodel is aan verandering onderhevig. Opkomende economieën weten hun technologische achterstand snel in te halen.

Zulke ontwikkelingen stellen veel westerse en dus ook Duitse ondernemingen voor een dilemma. De productie van *high tech*-goederen kan inmiddels ook in de BRIC-landen en Oost-Europa plaatsvinden, tegen lagere loonkosten. Autobouwers als Volkswagen, Audi en Opel openden daarom bijvoorbeeld fabrieken in China, Brazilië, Polen, Tsjechië, Rusland en Hongarije.

De globalisering en de verplaatsing van de productie naar de lage-lonen-landen droegen bij aan de stijgende werkloosheid in Duitsland. Zo bezien waren de [hervormingen van de arbeidsmarkt](#) van 2003-2005 ook een reactie op de veranderende situatie van de wereldeconomie.

Standort Deutschland

Duitsland was in de jaren negentig door de hoge loonkosten en belastingen voor veel bedrijven steeds onaantrekkelijker geworden als vestigingsland. Na de arbeidsmarkthervormingen als Hartz IV en omdat de Duitse kennisindustrie goed bleek te kunnen inspelen op de vraag op de wereldmarkt, is *Standort Deutschland* weer attractief geworden.

Deze ontwikkelingen worden gesteund door de euro die voor Duitsland relatief laag staat. Er is de Bondsregering veel aan gelegen *Standort Deutschland* aantrekkelijk te houden. Daarom hecht zij veel belang aan lage loonkosten en lage belastingen voor ondernemingen.

In vergelijking met Nederland en Groot-Brittannië is Duitsland vooral een industrienatie; de bankenwereld is zeker niet onbelangrijk, maar is relatief minder sterk vertegenwoordigd.

Research and development

Globalisering biedt ook kansen. Hoe hoger het welvaartsniveau wordt in bijvoorbeeld de BRIC-landen, des te meer hoogwaardige producten kan Duitsland daar aan de man brengen. Daar staat tegenover dat Duitse producten concurrerend moeten zijn geprijsd. Dat stimuleert innovatie. Ook moet de Duitse beroepsbevolking steeds beter zijn geschoold om het verschil te maken met goed opgeleide, maar goedkope Chinese of Indiase vakgenoten.

Kanselier Merkel, die sinds 2005 regeert, zet in op grootschalige investeringen in *research and development* om zodoende een moderne economie en duurzame economie te behouden.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/266/globalisering>